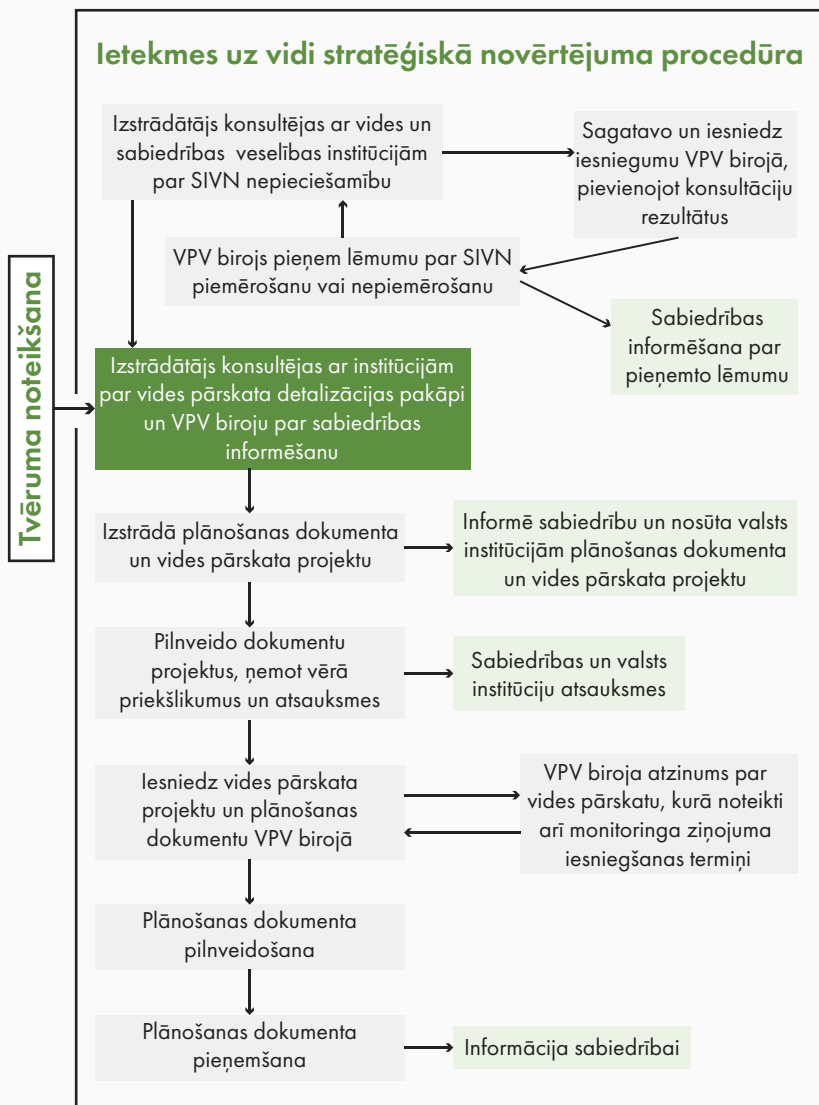

TVĒRUMA NOTEIKŠANA

Tvēruma noteikšana ir ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras solis, kura ietvaros tiek identificētas nozīmīgākās ar plānošanas dokumentu saistītās vides jomas, potenciāli būtiskās ietekmes un tālākā novērtējuma detalizācijas līmenis.

Sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskata projektu, izstrādātājs konsultējas ar Vides pārraudzības valsts biroju un Valsts vides dienestu, kā arī, ja nepieciešams, ar Dabas aizsardzības pārvaldi par vides pārskatā iekļaujamo informāciju un tās detalizācijas pakāpi. **Tvēruma noteikšana ir obligāts procedūras solis!** Dokumentējiet konsultāciju rezultātus!

Svarīgi atcerēties, ka tvēruma noteikšana:

- mazina nenoteiktību par to, vai vides pārskatā ir vērtētas plānošanas dokumentam aktuālās jomas un vai tās ir novērtētas atbilstošajā detalizācijas līmenī;
- uzsākama līdzko Jūsu rīcībā ir pietiekošs informācijas apjoms;
- veicama sistemātiski, bet svarīgi saglabāt elastību;
- izmanto riskos balstītu pieeju, proti, procesa ietvaros ir jāpieņem lēmums, vai potenciāli sagaidāmais ietekmes līmenis attaisno nepieciešamību veikt detalizētu novērtējumu.

Nosakot tvērumu, ir jāaplūko vismaz šādas jomas un to mijiedarbība:

ietekme uz iedzīvotājiem, cilvēku veselību (stratēģiskā novērtējuma ietvaros aplūkojama tikai saistībā ar vides jomām, piemēram, gaisa vai ūdens piesārņojumu), materiālajām vērtībām, kultūras, arhitektūras un arheoloģisko mantojumu, dabas un ainavu daudzveidību, augsni, ūdeni, gaisu (t.sk. smakām), troksni, klimatiskajiem faktoriem.

Ja konsultāciju rezultātā tiek pieņemts lēmums kādu no jomām tālākajā novērtējumā padziļināti nevērtēt, tad tas jānorāda arī Vides pārskatā, sniedzot atbilstošu pamatojumu (skatīt arī tvēruma noteikšanas izvērtējuma rezultātu piemēru).

SVARĪGI!

Lai arī tvēruma noteikšana tiek veikta pēc iespējas agrākā procesa posmā, dažādo jomu un/vai ietekmju nozīmīgums var tikt pārvērtēts visa procesa laikā, iegūstot jaunu informāciju.

Lai konsultācijas par tvēruma noteikšanu būtu efektīvas, izstrādātājam ir jāsaņem un jāsniedz institūcijām informācija par:

- plānošanas dokumenta mērķi un uzdevumiem, kā arī paredzētajiem risinājumiem un alternatīvām;
- starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības mērķiem, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības prasībām, kas jāņem vērā, izstrādājot plānošanas dokumentu;
- esošo vides stāvokli, koncentrējoties uz problēmsituācijām un jomām, kuras tiks skartas/ietekmētas, īstenojot plānošanas dokumentu;
- identificētajām potenciāli būtiskām ietekmēm, kuras nepieciešams padziļināti novērtēt.

SVARĪGI!

- **Netērējiet laiku un resursus vispārīgas un nevajadzīgas informācijas/datu apkopošanai. Sāciet konsultācijas, kad Jūsu rīcībā ir nepieciešamais informācijas apjoms** (lai arī informācija sniedzama tādā apjomā, kādā tā ir pieejama tvēruma noteikšanas brīdī, tai jābūt pietiekamai pamatota lēmuma pieņemšanai).

Jāatceras, ka potenciāli būtiskas ietekmes bieži tiek identificētas un norādītas jau Valsts vides dienesta, Dabas aizsardzības pārvaldes un Veselības inspekcijas vēstulēs par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un Vides pārraudzības valsts birojā lēmumā par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma piemērošanu (shēmā pirmie divi procedūras soļi).

Tvēruma noteikšanas izvērtējuma rezultātus ieteicams atspoguļot uzskatāmā formā

Piemērs:

Vides aspekti PDR*	Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības					Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums	Dabas daudzveidība			Ainavu daudzveidība	Augsne	Ūdens	Klimatiskie faktori	
	Dzeramais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu ieviešana/piemērošana		Natura 2000	Aizsargājami biotopi	Aizsargājamas sugas				Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Risinājums 1														
Risinājums 2														
Risinājums 3														
Risinājums 4														
Risinājums 5														
Risinājums 6														
Risinājums 7														
Risinājums 8														
Risinājums 9														
Risinājums 10														

- Potenciāli negatīva ietekme
- Iespējama gan pozitīva, gan negatīva ietekme
Nepieciešams tālāks vērtējums
- Potenciāli pozitīva ietekme
- Nav sagaidāma ietekme
- * PDR - plānošanas dokumenta risinājumi

Izmantojiet konsultāciju posmu, lai saņemtu kompetento institūciju viedokli par Jūsu izvēlēto novērtējuma darba pieeju un metodēm. Arī tas var būtiski samazināt nenoteiktību un kompetento institūciju iebildumus par sagatavoto vides pārskatu turpmākajā procesā.

Materiāls tapis ar Latvijas vides aizsardzības fonda atbalstu